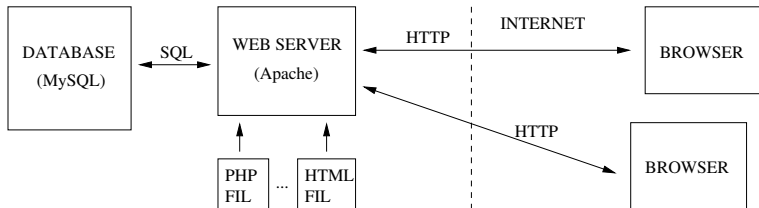

- ▶ Introduktion til webprogrammering
- ▶ Programmeringssproget PHP — det andet script
- ▶ Kodeindlejring og kommentarer
- ▶ Variabler og beregninger med tal
- ▶ Noget om strenge
- ▶ Betingelser — `if`-sætninger
- ▶ Løkker — `while`-løkker
- ▶ Brug af formvariabler
- ▶ PHP scripts på serveren

Introduktion til Webprogrammering

Oversigt:

- ▶ Klient (browser) forespørger en side på en web-server
- ▶ Web-server udfører program
- ▶ Web-server programmet tilgår eksempelvis en database på web-serveren
- ▶ Programmets resultat (HTML kode) sendes til klienten

HTTP er den protokol hvormed data sendes imellem klient og web-server

HTTP er fundamentet for "the World Wide Web"

PHP er et programmeringssprog, primært til webprogrammering

Eksempel — `hello.php`:

```
<html><head><title>Hello World</title></head>
  <body>
    <?php echo "Hi There, <p>";
      echo "Greetings from a simple PHP script</p>"; ?>
  </body>
</html>
```

- ▶ PHP kode indlejres i HTML kode ved brug af `<?php` og `?>`
- ▶ PHP kommandoen `echo` sender dets argument (en streng "...") til browseren
- ▶ PHP kommandoer afsluttes med `;`

Når en browser forespørger siden `hello.php` på serveren, da køres PHP koden, hvilket resulterer i HTML kode, som sendes til browseren:

```
<html><head><title>Hello World</title></head>
  <body>
    Hi There, <p>Greetings from a simple PHP script</p>
  </body>
</html>
```

- ▶ Indholdet der sendes tilbage er fortolket, man kan IKKE se PHP ved "view source"

Kodeindlejring og kommentarer

Der er et par måder man at indlejre PHP i HTML'en med: —
indlejre.php:

```
<html><head><title>Indlejring</title></head>
  <body> <h2>Tre former for indlejring</h2>
    <ol>
      <? echo "<li>Den 'korte' form</li>"; ?>

      <?php echo "<li>Den RIGTIGE og 'halvlange' form</li>"; ?>

      <SCRIPT LANGUAGE="PHP">
        // Kommentarer i PHP kode sendes ikke til browseren
        echo "<li>Den 'lange' form</li>";
      </SCRIPT>

    </ol>
  </body>
</html>
```

Som udgangspunkt skal i **ALTID** benytte <?php ?>

- ▶ Kommentarer bruges til..
 - ▶ at gøre koden lettere at læse
 - ▶ at hjælpe andre med at forstå hvorfor
 - ▶ at hjælpe en selv med at forstå hvorfor
 - ▶ at hurtigt fjerne dele af koden mens man 'fejlretter'

Kommentarer over flere linier skrives `/* ... */` Enkelte linier udkommenteres med `#` eller `//`

```
<?php
/*Jeg bliver
aldrig læst af serveren*/

//jeg bliver aldrig læst

#jeg bliver aldrig læst
?>
```

Variabler i PHP

- ▶ Variabler benyttes til opbevaring af værdier under kørsel af et PHP script
- ▶ Værdier kan bla. være strenge og tal
- ▶ Variabelnavne må indeholder tal, bogstaver og underscores (-)
- ▶ og skal starte med \$ efterfulgt af bogstaver eller _

```
<h2>
  <?php $navn = "Jonas";
    echo "Hjemmeside for ";
    echo $navn;
  ?>
</h2>
<hr>
Denne side vedligeholdes af <?php echo $navn ?>
```

Bemærk at der kan henvises til en variabel flere gange efter tildeling af en værdi til variablen

```
<h2>
```

```
    Hjemmeside for Jonas
```

```
</h2>
```

```
<hr>
```

```
Denne side vedligeholdes af Jonas
```

Der findes to typer af tal i PHP:

1. heltal (integers): 3, 9, 0, -1, ...
2. kommatotal (doubles): 3.0, 9.2, 0.13, -23.2, ...

Sædvanlige regneoperationer (f.eks. +, -, *, og /) kan benyttes i beregninger. Eksempel — `dollars.php`:

```
<h2>Dollars</h2>
<?php
    $kurs = 8.43;
    $kroner = 1000.0;
    $dollars = ($kroner - 20.0) / $kurs;
    echo "For kr. $kroner modtager du \$$dollars"; ?>
```

Mere om strenge

- ▶ For at indsætte et dollar-tegn (\$) i en streng med "dobbelt anførelstegn" skal karakteren \ foranstilles dollar-tegnet
- ▶ Strenge i PHP kan indkapsles enten ved brug af "..." eller '...'
- ▶ I strenge på formen '...' kan man ikke henvise til variable

```
<?php
$meaningOfLife=21+21;

echo "21+21 = $meaningOfLife";
//Udkriver 21+21 = 42

echo '21+21 = $meaningOfLife';
//Udkriver 21+21 = $meaningOfLife

echo "21+21 = \$meaningOfLife";
//Udkriver 21+21 = $meaningOfLife
?>
```

Andre *specialtegn* der kan benyttes i strenge med formen "...":

- ▶ \\ : backslash
- ▶ \n : ny linie
- ▶ \t : tabulator
- ▶ \" : anførelstegn

Sammensætning af strenge

Strenge sammensættes ved brug af tegnet '.'

Eksempel — `strenge.php`:

```
<html><head><title>Strenge</title></head>
  <body>
    <?php $course = "DSDS";
          $semester = "E2007";
          $description = $course . " i semesteret " . $semester;
          echo "Du er tilmeldt $description";
    ?>
  </body>
</html>
```

Aritmetiske operatører og præcedens

Operator	Betydning	Eksempler	
*	Multiplikation	$1.5 * 60$	$24 * 60$
/	Division	$134.0 / 60$	$134 / 60$
%	Rest	—	$134 \% 60$
+	Addition	$1.1 + 60$	$14 + 60$
-	Subtraktion	$1.1 - 60$	$134 - 60$

- ▶ Operatører med høj præcedens binder stærkere end operatører med lav præcedens, og udregnes først.
- ▶ Operatørerne $*$, $/$ og $\%$ har højere præcedens end $+$ og $-$ og udregnes altså før $+$ og $-$.
- ▶ Når operatørerne har samme præcedens (binder lige stærkt) regnes fra venstre mod højre.

Vi kan lave vilkårligt komplicerede udtryk, f.eks.:

$$22 - 34 + 43 \% 34 * 23 + 122 / 43.22 * 23 + 43$$

- ▶ Uden præcedensregler kan udtryk være tvetydige: vil $2+4*4$ give 24 eller 18?
- ▶ Eftersom $*$ har højere præcedens end $+$, udregnes $4*4$ først, og derefter lægges 2 til.
- ▶ Hvis vi vil lægge sammen først, skal vi benytte parenteser: $(2+4)*4$ giver 24.
- ▶ Eftersom $*$ og $/$ har samme præcedens, regnes fra venstre mod højre: $2*5/2$ giver 5.
- ▶ Vi kan dividere først ved at sætte en parentes: $2*(5/2)$ giver 4.

Eksempel: Hvilken type og værdi har følgende udtryk?

Aritmetisk udtryk	Resultattype	Resultatværdi
$1.5 * 60$		
$150.0 / 60$		
$150 / 60$		
$134 \% 60$		
$1.1 + 60$		
$1.1 - 60$		

If-sætninger bruges til at udføre forskellig kode på baggrund af en *betingelse*

Eksempel — `kroner.php`:

```
<?php $kroner = 8;
    if ( $kroner == 1 ) { // if-gren
        echo "Du har 1 krone på din bankbog";
    } else { // else-gren
        echo "Du har $kroner kroner på din bankbog";
    }
?>
```

En betingelse er enten FALSK (værdien 0) eller SAND (forskellig fra 0)

Hvis betingelsen (`$kroner == 1`) er FALSK (værdien 0) så udføres `else-grenen`. Ellers udføres `if-grenen`

- == lig med
- < mindre end
- <= mindre end eller lig med
- > større end
- >= større end eller lig med
- != forskellig fra

If-sætningen i PHP

Generelt format:

```
if ( betingelse1 ) {  
    kommandoer1  
} elseif ( betingelse2 ) {  
    kommandoer2  
} else {  
    kommandoer3  
}
```

Forløb:

1. beregn værdien af *betingelse1*.
2. hvis SAND så udfør *kommandoer1*, ellers
3. beregn værdien af *betingelse2*
4. hvis SAND så udfør *kommandoer2*, ellers
5. udfør *kommandoer3*

Man kan have et vilkårligt antal `elseif`-sekvenser

Det er muligt at undlade den afsluttende `else`-konstruktion

```
<h2>Body Mass Index</h2>
<?php $vaegt = 70.0; $hoejde = 180.0;
    echo "Vægt: $vaegt kg. <br>Højde: $hoejde cm.<br>";
    $bmi = $vaegt / (($hoejde/100.0) * ($hoejde/100.0));
    echo "Dit BMI er $bmi<br>";
    if ( $bmi < 20.0 ) {
        echo "Dit BMI er for lavt.";
    } elseif ( $bmi < 25.0 ) {
        echo "Dit BMI er normalt.";
    } else {
        echo "Dit BMI er for højt.";
    }
?>
```

Sammenligningsoperatører og deres præcedens

Operator	Betydning	Eksempel
<	Mindre end	$\$x < 60$
<=	Mindre end eller lig med	$\$x \leq 60$
>	Større end	$\$x > 60$
>=	Større end eller lig med	$\$x \geq 60$
==	Lig med	$\$x == 60$
!=	Forskellig fra	$\$x != 60$

- ▶ De aritmetiske operatører $*$, $/$, $\%$, $+$, $-$ binder alle stærkere end sammenligningsoperatørerne $<$, \leq , $>$, \geq .
- ▶ Sammenligningsoperatørerne $<$, \leq , $>$, \geq binder alle stærkere end $==$ og $!=$.
- ▶ Hvorfor bruges $=$ **ikke** til sammenligning?

Lad x have værdien 2 og y have værdien 4.

Logisk udtryk	Resultatværdi
$1 == 1$	
$\$x != \y	
$\$x < 3 + \y	
$(\$x + \$y > 3) == 0$	
$0 != \$x < 3$	
$\$x == \$y == 0$	
$\$x = \y	

Husk: Tallet 1 svarer til SAND og tallet 0 svarer til FALSK.

Logiske operatører og deres præcedens

Operator	Betydning	Eksempel
!	Ikke (Negation)	!(\$x == 60)
&&	Og (Konjunktion)	0 <= \$x && \$x < 60
	Eller (Disjunktion)	\$x < 0 \$x >= 60

- ▶ Operatoren ! binder stærkere end && som binder stærkere end ||.
- ▶ ! binder også stærkere end sammenligningsoperatorerne og de aritmetiske operatører.
- ▶ && og || binder svagere end sammenligningsoperatorerne og de aritmetiske operatører.
- ▶ Der udregnes fra venstre mod højre.
- ▶ Hvis *udtryk1* er FALSK i *udtryk1 && udtryk2* så udregnes *udtryk2* ikke.
- ▶ Hvis *udtryk1* er SAND i *udtryk1 || udtryk2* så udregnes *udtryk2* ikke.

Eksempel: Hvad er resultatet af følgende logiske udtryk?

`$x=2; $y=4;`

Boolsk udtryk	Resultat
<code>! 0</code>	
<code>! 1</code>	
<code>! 1 == 0</code>	
<code>! (1 == 0)</code>	
<code>1 && 0</code>	
<code>0 1</code>	
<code>\$x + \$y > 3 && \$x < \$y</code>	
<code>\$x + \$y == 3 \$x < 4</code>	

Husk, at 1 svarer til SAND og 0 til FALSK.

Hvorledes kan vi udskrive "I love Web programming" 20 gange?

Dårlig løsning:

```
echo "I love Web programming<br>";  
...18 gange...  
echo "I love Web programming<br>";
```

Bedre løsning: benyt en `while`-løkke til repetition — `love.php`:

```
$counter = 20;  
while ( $counter >= 1 ) {  
    echo "I love Web programming<br>";  
    $counter = $counter - 1;  
}
```

Kommandoen `echo` udføres 20 gange, hvor `counter = 20, 19, ..., 1`

Det er vigtigt at variabelen `counter` nedtælles i hvert gennemløb af løkken

Hvad sker der hvis variabelen `counter` ikke nedtælles?

Generelt format:

```
while ( betingelse ) {  
    kommandoer ;  
}
```

Den virker sådan:

- (1) *udregn betingelse*
- (2) *hvis forskellig fra 0 (dvs. SAND), så udfør kommandoer, og fortsæt ved (1)*

Dvs. `while`-løkken kører så længe *betingelse* er SAND

Indmaden i `while`-løkken kaldes *løkke kroppen*

Ofte anvendt `while`-konstruktion — `love.php`:

```
initialisering ;  
while ( betingelse ) {  
    kommandoer ;  
    optælling ;  
}
```

Og til de dovne

- ▶ `$counter = $counter+1` er det samme som `$counter++`;
- ▶ `$counter = $counter-1` er det samme som `$counter--`;

Eksempler på while-løkker — lokker1.php

Standard-løkke, hvor i gennemløber -----:

```
$i = 10;
while ( $i >= 1 ) {
    $i = $i - 1;
}
echo "Løkkeeksempel 1: $i <br>";
```

Standard-løkke, hvor i gennemløber -----:

```
$i = 1;
while ( $i <= 10 ) {
    $i = $i + 2;
}
echo "Løkkeeksempel 2: $i <br>";
```

Standard-løkke, hvor i gennemløber -----:

```
$i = 1;
while ( $i <= 100 ) {
    $i = $i * 2;
}
echo "Løkkeeksempel 3: $i <br>";
```

Hvilken værdi indeholder i efter hver løkke?

Skriv en while-løkke der udskriver 64, 32, 16, 8, 4, 2, 1:

```
$i = __ ;  
while ( __ >= __ ) {  
    echo "$i, ";  
    $i = __ / __ ;  
}
```

Skriv en while-løkke der udskriver 2, 4, 6, 8, ..., 100:

```
$i = __ ;  
while ( __ <= __ ) {  
    echo "$i, ";  
    $i = $i + __ ;  
}
```

Skriv en while-løkke der udskriver 100, 110, 120, ..., 200:

```
$i = __ ;  
while ( $i <= __ ) {  
    echo "$i, ";  
    $i = $i + __ ;  
}
```

Det er muligt for PHP kode at benytte data som indtastes af brugere i en form. Eksempel: veksle.html

```
<h2>Vekslebank</h2>
```

```
<form action="veksle.php" method='get'>
  <p>Indtast beløb i kroner: </p>
  <p><input name="kroner"></p>
  <p><input type="submit" value="Beregn Dollarbeløb"></p>
</form>
```

Eksempel: veksle.php

```
<h2>Vekslebank</h2>
<p>
<?php
    $kroner=$_REQUEST['kroner'];
    $kurs = 8.43; $gebyr = 20.0;
    $dollars = ($kroner - $gebyr) / $kurs;
    $dollars = number_format($dollars, 2, ",", ".");
    echo "For kr. $kroner modtager du \$$dollars"; ?>
</p>
<p><a href="veksle.html">Ny beregning</a></p>
```

Hvilke problemer er der ved denne veksleservice? Er servicen robust?

Hvad var det lige der skete der?

1. veksle.html sender værdien af
`<input name="kroner">`
til `<form action='veksle.php'>`
 2. veksle.php spørger efter værdien af
`<input name="kroner">`
ved hjælp af `$_REQUEST['kroner']`
-
1. `$_REQUEST['navn']` benyttes til både POST og GET data
 2. Derudover findes
 - ▶ `$_GET['name']` der kun henter GET data
 - ▶ `$_POST['name']` der kun henter POST data

Når et PHP-script (en fil med endelse `.php`) lægges under en brugers bibliotek

```
H:\public_html\test.php
```

da udføres scriptet når en klient forespørger filen fra brugerens hjemmeside

```
http://www.itu.dk/people/login/test.php
```

- ▶ Temperaturomregning
- ▶ Gangeservice
- ▶ Æblegrødsservice

Vi fortsætter med PHP:

- ▶ Teknologier for sites der er programmer
- ▶ for-løkker
- ▶ Indbyggede funktioner
- ▶ Brugerdefinerede funktioner
- ▶ Genbrug af kode